

Pozměňovací návrh poslance
Lukáše Pletichy
k novele zákona o pohřebnictví
(sněmovní tisk č. 954).

§ 1

Do § 1 se za slova s lidskými ostatky doplňuje, „**vyjma archeologických nálezů, sbírkových předmětů ze sbírek muzejní povahy a relikvií.**“

Odůvodnění:

Doplnění slov vyjasní působnost zákona na nakládání s lidskými pozůstatky a ostatky novějšího data vzniku.

Novela zákon se snaží v precizovat pojmy, práva a povinnosti různých subjektů při styku s lidskými pozůstatky a ostatky. Zákon má na mysli a je tak chápán, že upravuje zacházení s lidskými pozůstatky a ostatky zejména v přítomnosti, popř. starých několik desetiletí, možná jedno až dvě staletí. Tak jak jsou zachovány na současných pohřebištích.

Neřeší však vztah k lidským pozůstatkům a ostatkům ze starších dob – které logicky spadají spíše do režimu památkového zákona, a osob provádějících archeologický výzkum, než do kompetence pohřební služby, kam by měly tyto případy spadat dle současné dikce zákona o pohřebnictví.

S ohledem na dobu vzniku zákona – počátek tisíciletí - a tehdejší legislativní standardy - je takový stav pochopitelný. Reagoval na aktuální záležitosti tehdejší doby.

Ovšem s ohledem na současný stav a současné legislativní standardy se jeví být vhodné vymezení zákona precizovat a pokud možno eliminovat stavy, kdy dikce zákona je jednoznačná, avšak zvykově na některé situace se užije a na jiné obdobné se neužije. (Exhumace na pohřebišti x archeologický průzkum středověkého pohřebiště).

Kolikrát totiž nelze při nálezů kostí např. při výkopových pracích určit zda se jedná o pozůstatky či ostatky, přitom se jedná jednoznačně o pozůstatky člověka staré několik staletí. Např. nález starého středověkého pohřebiště. Při záchranném archeologickém výzkumu se vlastně jedná o exhumace – a měly by osoby oprávněné provádět archeologický výzkum postupovat podle tohoto zákona, a nebo pokud se jedná o náhodný nález kosterních pozůstatků – např. po nějakém neštěstí – přešly by na nálezce, nebo archeologa povinnosti jako při nálezů pozůstatků člověka s nedávným datem .

To jsou pochopitelně zcela absurdní situace. V rámci zvýšení kvality právního řádu je však nanejvýše žádoucí při normotvorbě postupovat systematicky a snažit se eliminovat buď tzv. mezery v zákoně, nebo kolizní místa – kdy na určitou situaci dopadají dvě či více zcela rozdílných právních úprav.

Nežádoucí je pak situace, kdy se takovéto situace musí následně „zachraňovat“ různými

výkladovými stanovisky orgánů státní správy nebo následně soudní judikaturou.

Výslovná zmínka na předměty ze sbírek muzejní povahy reaguje např. na situaci, kdy se ve sbírkách různých institucí celá desetiletí nacházejí části lidských těl – kosterní části, sušené indiánské hlavy, atd. - aniž by to kohokoliv pohoršovalo. V kontextu takových situací není škodlivost dána.

Obdobná situace je pak i při zacházení s pozůstatky či ostatky svatých v rámci náboženských obřadů.

Archeologické nálezy jsou definovány v § 23 odst. 1 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, jako „věc či soubor věcí, které jsou dokladem nebo pozůstatkem života člověka a jeho činnosti od počátku jeho vývoje do novověku a zachovala se zpravidla pod zemí. „

Sbirkovým předmětem ze sbírky muzejní povahy je podle zák. č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy „věc movitá nebo nemovitost nebo soubor těchto věcí, a to přírodnina nebo lidský výtvar. Sbirkovým předmětem jsou také preparáty lidských a zvířecích těl nebo jejich částí a kosterní pozůstatky lidské a zvířecí.

Relikvie definována v našem právním řádu není, nicméně význam pojmu je zcela jasný a srozumitelný. A rovněž ani zde není účelné primární relikvie a nakládání s nimi podřizovat zákonu o pohřebnictví.

Navrhované úplné znění:

OBECNÁ USTANOVENÍ

§ 1

Předmět úpravy

Tento zákon stanoví podmínky pro zacházení s lidskými pozůstatky a s lidskými ostatky, **vyjma archeologických nálezů, sbirkových předmětů ze sbírek muzejní povahy a relikvií**, práva a povinnosti související s provozováním pohřební služby, prováděním balzamací a konzervací lidských pozůstatků a s provozováním krematorií a pohřebišť.